

Regioonide Komitee arvamused „Euroopa tööalase liikuvuse tegevuskava (2007–2010)”

(2008/C 325/11)

REGIOONIDE KOMITEE

- toetab igati komisjoni seisukohta, et „töötajate liikuvus on ühtse turu tõhusa toimimise põhitegur ja sellel on oluline tähtsus, et pakkuda võimalusi, kuidas rohkem inimesi leiaksid parema töökoha — nagu kõlab Lissaboni strateegia üks põhieesmärke”;
- rõhutab, et liikuvust tuleb käesolevas kontekstis käsitleda ja edendada nii geograafilises mõttes (ELi liikmesriikide siseselt ja ka nende vahel) kui ka majanduslikus ja sotsiaalses mõttes ning seoses ühelt töökohalt teisele liikumisega;
- toetab komisjoni eesmärki suurendada üldsuse teadmisi liikuvuse võimalustest ja eelistest ning rõhutab erilist rolli, mida kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused saavad mängida asjaomase teabe levitamisel;
- kutsub üles kõrvaldama tegevuskava lõpuks, 2011. aastaks kõik liikuvuse õiguslikud ja haldusalsed tõkked:
 - sh kõrvaldama ka kõik 2004. aastal ELiga liitunud kümne uue liikmesriigi ning Bulgaaria ja Rumeenia töötajate vaba liikumise tõkked;
 - samuti ei tohiks kehtida mingeid piiranguid uute riikide liitumisel ELiga;
- soovib kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel suurendada võimalusi lühiajalise või keskpika perspektiiviga töökohtade pakkumisel teiste liikmesriikide kodanikele;
- on seisukohal, et kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel peab olema õiguslik pädevus täita kirjeldatud ülesandeid tööalase liikuvuse valdkonnas, eelkõige teabe edastamisel nii töötajatele kui ka tööandjatele kohalikul ja piirkondlikul tasandil; samuti on tähtis, et vajadusel annaksid riiklikud ja Euroopa organid neile selleks vastavad pädevused.

Raportöör: Dave QUAYLE, Traffordi volikogu liige (UK/PES)

Viitedokument

Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Liikuvus aitab luua rohkem ja paremaid töökohti: Euroopa tööalase liikuvuse tegevuskava (2007–2010)”

KOM(2007) 773 lõplik

POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

Üldised märkused

1. toetab igati komisjoni seisukohta, et „töötajate liikuvus on ühtse turu tõhusa toimimise põhitegur ja sellel on oluline tähtsus, et pakkuda võimalusi, kuidas rohkem inimesi leiaksid parema töökohta — nagu kõlab Lissaboni strateegia üks põhieesmärke”;

2. rõhutab, et liikuvust tuleb käesolevas kontekstis käsitleda ja edendada nii geograafilises mõttes (ELi liikmesriikide siseselt ja ka nende vahel) kui ka majanduslikus ja sotsiaalses mõttes ning seoses ühelt töökohalt teisele liikumisega;

3. rõhutab, et kokkulepitud paindlikkuse ja turvalisuse põhimõttest lähtuvalt peaks liikuvus olema töötajate vaba valik ja seda tuleks toetada, et vähendada sellega seotud riske ning tuua töötajatele ja tööandjatele võimalikult suurt kasu;

2002. aasta tegevuskava järelemeetmed

4. pooldab haridus- ja koolitussüsteemide vastavusse viimist tööturu vajadustega ning inimeste ettevalmistamist liikuvuseks keeleõppe ja oskuste süvendamise teel;

5. toetab õiguslike ja haldusalaste tõkete kõrvaldamist ning kutsekvalifikatsioonide piiriülese tunnustamise edendamist;

6. toetab EURESi vabade töökohtade võrgustikul põhineva ühtse tööalase liikuvuse teabeportaali loomist;

Euroopa tööalase liikuvuse tegevuskava (2007–2010)

7. toetab kavatsusi parandada kehtivaid tööalast liikuvust käsitlevaid õigusakte ja haldustavasid tagamaks, et liikuvusõiguse kasutamine ei too kaasa sotsiaalkindlustuskaitse kadumist ega muid ebaproportsionaalselt suuri riske;

8. tunnustab vajadust tagada liikuvuse poliitiline toetamine kõikide tasandite — kohaliku, piirkondliku, riikliku ja Euroopa — ametivõimude poolt;

9. nõustub vajadusega tugevdada EURESi süsteemi kui vahendit töötajate ja nende perekondade liikuvuse hõlbustamisel;

10. toetab komisjoni eesmärki suurendada üldsuse teadmisi liikuvuse võimalustest ja eelistest ning rõhutab erilist rolli, mida kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused saavad mängida asjaomase teabe levitamisel;

11. tervitab Euroopa tööalase liikuvuse partnerluse algatamist (tegemist on algatusega, millega moodustatakse ELi tööalase liikuvuse arendamisega seotud huvirühmade võrgustik; 14. meede) ning programmi PROGRESS raames toetuse pakkumist pilootprojektide rahastamiseks, heade tavade vahetuseks, uute arengusuundade tulemuste avaldamiseks ja uuenduslike programmide väljatöötamiseks (15. meede);

12. kutsub üles kõrvaldama tegevuskava lõpuks, 2011. aastaks kõik liikuvuse õiguslikud ja haldusalased tõkked:

- (i) sh kõrvaldama ka kõik 2004. aastal ELiga liitunud kümne uue liikmesriigi ning Bulgaaria ja Rumeenia töötajate vaba liikumise tõkked;
- (ii) samuti ei tohiks kehtida mingeid piiranguid uutele ELiga liituvatele riikidele;

13. tagamaks selle strateegia edu, nii et liikuvusest saaks kõigi teises riigis tööd otsida soovivate töötajate jaoks reaalsus, on tarvis järgmist:

- (i) teavet vabade töökohtade kohta tuleb pakkuda EURESi kaudu, riiklike tööturuasutuste kaudu ning kohalikul ja piirkondlikul tasandil kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kaudu;
- (ii) liikmesriike tuleks julgustada lisama riiklikesse tööhõive- ja elukestva õppe strateegiatesse prioriteedina geograafilise ja töökohalt töökohale liikumise (5. meede);
- (iii) töötajaid tuleb teavitada nende õigusest otsida tööd teistes liikmesriikides ning tutvustada neile täpsemalt, kuidas see käib ja mida on vaja teha oma sotsiaalkindlustusõiguste tagamiseks selles protsessis;
- (iv) tööandjaid, eelkõige kohaliku tasandi VKEsid, tuleb teavitada sellest, et nad võivad palgata töötajaid teistest liikmesriikidest, järgides sealjuures rangelt kõiki kehtivaid tööõiguse ning töötajate kaitse ja sotsiaalkaitse sätteid, ning tutvustada neile selle võimalikke positiivseid külgi;
- (v) suuremat rõhku tuleb panna keeleõppele ja mitmekeelsuse edendamisele;

- (vi) kvalifikatsioone, sh kutsekvalifikatsioone, tuleks piiriülevalt suuremas ulatuses tunnustada;
- (vii) kõikidesse tööalase liikuvuse küsimustesse tuleks kaasata sotsiaalpartnerid;
- (viii) oluliseks tuleb pidada pensioniõiguste ülekandmise võimalusi (4. meede) ja paindlikumaid sotsiaalkindlustuskaitseid nii ühe liikmesriigi piires kui ka liikmesriikide vahel;
- (ix) tuleb tagada sobiv väljaõpe töötajate liikuvuse valdkonnas tegutsevatele kohaliku, piirkondliku ja riikliku tasandi riigiteenistujatele, et nad suudaksid anda kiiresti täpset teavet töötajatele, kes otsivad tööd teises riigis, ning et nad võiksid vastuvõtva riigi asjaomaste asutustega suhtlemise kaudu aidata tagada nende õigust sotsiaalkaitsele;

14. peab vajalikuks tagada see, et liikuvus ei põhjusta vastu võtvates kogukondades pingeid ega sotsiaalset ebastabiilsust, järgmiste meetmete abil:

- (i) toetades Euroopa Komisjoni nn võrdsete tingimustega liikuvuse edendamisel;
- (ii) jätkates võitlust deklareerimata töö ja sotsiaalse dumpingu vastu (6. meede);
- (iii) toetades üldist põhimõtet, et võõrtöötajad töötavad sama palga eest ja samaväärsetel (töö)tingimustel kui asjaomasel töökohal või vastavas valdkonnas töötav vastuvõtjariigi töötaja;
- (iv) toetades sotsiaalse solidaarsuse ning võõrtöötajate ja vastuvõtjariigi töötajate võrdse kaasamise põhimõtet;

Kohalike ja piirkondlike omavalitsuste roll tööalase liikuvuse edendamisel

15. leiab, et kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on oluline roll koos muude riiklike ja Euroopa asutustega teiste liikmesriikide vabade ametikohtade ja neile kandideerimise kohta teabe pakkumisel;

16. peab vajalikuks tagada, et kohalikud tööandjad, eelkõige VKEd, mõistaksid oma õigust palgata töötajaid kogu Euroopa Liidust, ning pakkuda neile nende soovi korral praktilist abi ja nõu;

17. mõistab, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused on sageli peamised põhi- ja keskkoolihariduse pakkujad, ning on seisukohal, et see peaks hõlmama keeleõpet, mitmekeelsuse edendamist ja kultuuridevahelist pädevust, mis on vajalikud inimeste ettevalmistamiseks teistsuguses kultuurikeskkonnas elamiseks ja töötamiseks;

18. rõhutab, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused edendavad ja pakuvad elukestvat õpet (sageli koostöös teiste asutustega);

19. juhib tähelepanu asjaolule, et kohalikud ja piirkondlikud ametiasutused on peamised tööandjad ning neid tuleks julgustada otsima vabade ametikohtade täitmiseks töötajaid kõigist Euroopa Liidu liikmesriikidest; soovib kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel suurendada võimalusi lühiajalise või keskpika perspektiiviga töökohtade pakkumisel teiste liikmesriikide kodanikele;

Kõnealuste eesmärkide saavutamiseks ja tööalases liikuvuses osalemiseks on kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel vaja järgmist:

— õiguslik alus ja pädevused

20. on seisukohal, et kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel peab olema õiguslik pädevus täita kirjeldatud ülesandeid tööalase liikuvuse valdkonnas, eelkõige teabe edastamisel nii töötajatele kui ka tööandjatele kohalikul ja piirkondlikul tasandil; samuti on tähtis, et vajadusel annaksid riiklikud ja Euroopa organid neile selleks vastavad pädevused;

— ressursid

21. arvukate võõrtöötajate piirkonda elama ja tööle saabumine võib tuua asjaomastele kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele kaasa lisakoormust, eriti kui see toimub ootamatult. Eelkõige kehtib see sotsiaalteenuste, hariduse, arstiabi ja elamispinna osas ning seega tuleb nende küsimustega tegelemiseks leida ressursid. See ei ole mitte üksnes kasulik uute võõrtöötajate saabumise puhul, vaid leevendab ka võimalikke pingeid võõrtöötajate ja vastuvõtva kogukonna vahel. Regioonide Komitee toetab jõupingutusi statistiliste andmete kogumiseks tööturu eri osade vajaduste kohta ja selle teabe vahetamiseks Euroopa tasandil, et parandada tööalase liikuvuse kavandamist ja juhtimist. Riiklikud, piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused peavad üksteisega koostöös kavandama seda, kuidas kujundada sotsiaalteenuseid nii, et Euroopa võõrtöötajate liikumist paremini hallata. See on vajalik ühelt poolt seetõttu, et Euroopa-sisene tööjõu ränne suureneb tulevikus märgatavalt, ning teiselt poolt seetõttu, et planeerimise puudumisel ning sellest tulenevatel sotsiaalsetel pingetel ja kogukondade suhete halvenemisel on negatiivne mõju Euroopa-sisesele rändele ning see võib isegi kahjustada Euroopa enda ühtsust;

22. samuti tuleb eraldada ressursse teabe pakkumiseks tööalase liikuvuse kohta ja keeleõppevõimaluste avardamise kohta;

— teadlikkus ja heade tavade rakendamise võimalused

23. rõhutab Regioonide Komitee soovi jätkata aktiivset tegutsemist tööalase liikuvuse valdkonnas — nii selle edendamisel kui ka parimate tavade tuvastamisel, et seejärel tagada nende laialdane kättesaadavus teistele kohalikele ja piirkondlikele ametiasutustele;

24. ärgitab kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi töötama koos teiste liikmesriikide asjaomaste institutsioonidega välja kõnealuse valdkonna parimad tavad ning edendada neid nii riigisiselt kui ka kõikides liikmesriikides (7. ja 15. meede);

EURES

25. toetab komisjoni kavatsust arendada ja tugevdada EURESi süsteemi kui „keskset vahendit töötajate ja nende perekondade liikuvuse hõlbustamisel”, kuid kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega tuleks see kaasata riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi struktuuridesse;

26. jagab komisjoni seisukohta, et EURESi peamine ülesanne on „parandada teavitamistegevust võrdse kohtlemise põhimõtete ja Euroopa tööturgudel kehtivate töönormide tutvustamisel” (9. meede);

27. nõustub, et EURES peaks tõhustama oma teenuseid, et vastata teatavate töötajate kategooriate vajadustele (nt pikaajaliselt töötud, noored töötajad, vanemaealised töötajad, naised jne) (10. meede).

Brüssel, 9. oktoober 2008

Regioonide Komitee
president

Luc VAN DEN BRANDE
